

Nemci postrgali domačo fronto

AMERIKANSKI TANKI PREDRLI NEMŠKE VRSTE

London. — Ameriški tanki, za katerimi je takoj pritisnila ameriška pehota, so predrl štiri milje daleč skozi glavne in pomembne nemške obrambne vrste v prvi veliki ameriški oklopni zmagi v Normandiji. Velike sovražnikove obrambne utrdbe v St. Gilles in Marigny, tri in šest milj jugozahodno od St. Lo, so padle; tudi štiri druga mesteca so bila zavzeta. Pri Lessay pa so Amerikanci potisnili Nemce preko reke Ay in Seves do kraja osem milj vzhodno od St. Lo, kjer so napredovali skoraj celo miljo. Britiška 2. armada je istočasno odbijala napade štirih nemških divizij južno od mesta Caen in je večinoma ohranila vse, kar je prej pridobila. Preden so Amerikanci začeli svoj nastop s tanki, so premehčali nemške vrste z bombami iz 3000 letal.

Na Pacifiku so zavezniška letala napadla pristanišče Sa-bang, 500 milj vzhodno od Filipinov. Na Guam so se naše čete, ki so prodirale po obrežju od dyeh nasprotnih strani, zdaj

NEMŠKO STISKALNICO PRIVIJAJO KAR SE DA

London. — Adolf Hitler se je odločil, da gre do skrajnosti. Izdal je enega najbolj nasilnih odlokov, kar jih je še kdaj izdal, in je odredil popolno mobilizacijo vsega, kar je na razpolago, tako ljudi kakor materiala, po celi Nemčiji in zasedenih deželah. Maršala Hermanna Goeringa, nazija št. 2., je postavil za diktatorja svoje mobilizacije.

Jasno je, da hoče Hitler pripraviti Nemce za boj na življenje in smrt na njihovem lastnem ozemlju. Za to obupno potezo jih hoče okrepiti, kolikor najbolj se razmere dopuščajo.

Goering je pa takoj imenoval Dr. Jožefa Goebbelsa, ministra propagande in enega svojih najbolj zagriženih osebnih sovražnikov, za svojega pomočnika z neomejeno močjo v vojnem prizadevanju.

Nadalje je Hitler odredil,

ZELO POOSTRENI NAPADI Z ROBOTNIMI BOMBAMI

London. — V sredo je nazijsko visoko poveljstvo podvojilo svojo ofenzivo proti Angliji. Na ta dan je prvič začelo pošiljati prek Rokavskega preliva robotne bombe, ki so dvakrat tako velike, kakor so bile prejšnje; z navadnimi roboti, ki tehtajo po 1000 funtov, pa je začelo pošiljati posebne vžigalne bombe.

Taka 2000 funtov težka bomba je priletela v neko bolnišnico v južni Angliji in je med tem, ko je njen motor še vedno ropotal, zmetila tak ogenj, da se je kar smejala vodi, kakor se je izrazil neki gasilec.

Bolničarke in prostovoljci so prenesli 250 bolnikov na drug kraj. Pri tem je eno bolničarko ubilo, ko se je streha zrušila nanjo in jo pokopala v razvalinah. Tudi enega bolnika in enega obiskovalca je ubilo.

Protiletalske baterije so podvojile svoje streljanje proti robotnim letalom in so s pomoč-

Nemški vojaki stojijo mirno, ko jih temeljito preiskujejo britiški "Tommys", ki so jih ujeli blizu Tilly-sur-Seulles, Francija. Zavezniški so neprestano pozorni, če bi mogli najti kake predmete ali papirje, ki bi pomagali proizvodvalnim častnikom.

DEŽ POŽIVEL VSO LETINO

Chicago. — V noči pred sredo se je vsipal nad razsušena koruzna polja po Srednjem zapadu milijon dolarski osvežujoči dežek, ki je bil pravi blagoslov za koruzo in drugo letino. Suša je bila že skrajno resna. Najbolj so bila prizadeta koruzna polja v južnem Illinois, Indiana, Ohio, Kentucky in Missouri, kjer je bilo manj kot en inč moče od 1. junija. Kakor pravijo izvedenci, je koruzi nekoliko pomagalo, ker je bilo nekaj časa precej hladno, zdaj jo je pa vročina sežgala in mnogim krajem se že skoraj ni dalo več pomoči. Če bi še nekaj dni ne bilo dežja, bi bili izgubili 50 odstotkov letošnjega koruznega pridelka, ki so ga od kraja cenili na 3,000,000,000 bušljev. Tudi soy fižol, detelja, otava in pašniki so bili prizadeti vsled suše, čeprav ne tako hudo kakor koruza.

SPEČA DEKLICA

Chicago. — Devetletna Elaine Esposito je bila pred dvema letoma operirana zaradi vnetega slepiča. Od tedaj se ni več prebudila, ker je dobila posebno vrsto spalne bolezni. Sedaj so jo morali spet operirati v drobovju. Zdravniki so rekli, da bi brez operacije gotovo umrla v kratkem, v slučaju operacije pa bi imela možnost kakor 1 proti 1000, da bo ostala živa. Dva tedna po operaciji je dekletce živo in spet drugače zdravo, toda še vedno spi. Njena mati pa, ki čuje pri njej že dve leti noč in dan, še vedno upa in upa, da se bo hčerka nekega dne prebudila.

GOZDNI POŽARI

Boise, Idaho. — Radio veliko pomaga pri odkritju in gašenju požarov, ki uničujejo pašnike in gozdove. V Idaho so samo od 1. julija naprej ustavili 115 požarov, ki jih je v največ slučajih povzročila strela, torej po en požar na vsakih osem ur. Nekateri pogasijo, preden se razširijo, v enem slučaju pa je ogenj požgal 30,000 akrov pašnikov in pustil v južnem delu srednjega Idaho.

Investirajte svoj denar v vojne bonde! Pomagajte svoji deželi do zmage!

KRIŽEM SVETA

Washington. — V uradnih krogih se te dni pogovarjajo, da bo Podpredsednik Wallace skoraj gotovo imenovan za voditelja povojne organizacije, ki bo imela nalogo ustaliti cene in zaloge živeža in farmerskih proizvodov.

London. — Zunanji tajnik Anthony Eden je izjavil, da Anglija še vedno priznava ministrskega predsednika Stanislava Mikolajczika in njegove ministre kot pravno vlado Poljske.

Moskva. — Na ozemlju Poljske, ki so ga Rusi do sedaj osvobodili, ne priznavajo Rusi ubežne poljske vlade v Londonu, temveč edinole Poljski osvobodilni odbor kot pravomočno vlado.

London. — Tito spet poroča, da so partizani vpadli na dalmatinske otoke Pelješac, Korčula in Mljet, pobili 70 Nemcev, 180 pa ujeli, v Dalmaciji pa so zavzeli nemško oporišče Ribnik vzhodno od Sibenika.

Chicago. — Poštni mojster Ernest Kruetgen ponovno resno opozarja, da ni dovoljeno čez morje pošiljati v zavojih vžigalice.

Normandija. — General Eisenhower si je v terek spet ogledal celo francosko fronto. Letel je v bombniku, spremljan pa ga je bil četvero Spitfirejev.

London. — Znani pisatelj George Bernard Shaw je na svoj 88. rojstni dan med drugim prerokoval, da bo Hitler preživel svoje poslednje dneve v Dublinu na Irskem.

Gl. stan 5. armade, Italija. — 90 tujerodnih vojakov prostovoljcev v 5. armadi je 25. julija dobilo ameriške državljanske papirje. Med njimi je tudi nekaj Jugoslovancev.

Chicago. — Gilbert E. Keebler, prej upravitelj za governerja Greena, je bil pozvan pred veliko poroto v zvezi z obdolžitvijo, da so državni uradniki v Illinois prejeli \$649,247 podkupnine od nekega pogodbenika, ki je tlakoval državne ceste.

NAJVEČJI LEND-LEASE IZVOZ

Washington. — Leo T. Crowley, zunanji gospodarski upravitelj, je te dni povedal, da je Lend-Lease izvoz v prednavazijskem mesecu maju dosegel višek. Izvozili so blaga v vrednosti \$1,159,000,000. Vrednost vsega vojnega blaga, ki je bilo poslano drugim po Lend-Lease programu od 1941 pa znaša nad \$20,000,000,000. Anglija je dobila največ v maju, namreč blaga za \$559,000,000. Rusija je dobila zalog vrednih \$316,000,000. Sredozemsko vojno okrožje \$110,000,000, Kitajska, Indija, Avstralija in Nova Zelandija \$130,000,000, drugi kraji pa \$44,000,000. Crowley pravi, da 60 odstotkov teh pošiljatev obsegajo letala, topovi, tanki in druga vojaška oprema. Lend-Lease izvoz v prvih petih mesecih 1944 je znašal \$4,785,000,000, kar je 40 odstotkov več kakor v isti dobi prejšnje leto.

ROJAK UMRL

Chicago. — V sredo 26. julija zjutraj je umrl na svojem domu na 1636 W. 21 Pl. znani in spoštovani slovenski rojak Frank Ribich Sr., ki je bil že precej časa bolan. Rojen je bil v Ihanu pri Domžalah, v Ameriki pa je bival 44 let. Zapuščal je eno sestro v Kaliforniji. Pogreb bo v soboto 29. julija ob 10. uri iz Zefranove kapele v cerkvi sv. Stefana, kjer bo opravljena pogrebna sv. maša ob 10:30, nakar se bo pogreb nadaljeval na Resurrection pokopališče. Pokojnemu želimo večni mir in pokoj, s preostalimi pa sožalujemo.

ČEŠKI KATOLIČANI

Chicago. — Tukajšnji nadškof Samuel A. Stritch je dovolil odboru čeških župnikov, da smejo zbirati poseben sklad za obnovo katoliške verskega življenja v Čehoslovaški po vojni, predvsem za šolanje mladih duhovnikov. Pobirali bodo samo med katoličani in denar bo uporabljen samo za katoličane. Novi sklad nima nič opraviti z različnimi drugimi skladovi in organizacijami za povojno pomoč Čehoslovaški.

ZALOGA NAŠEGA GUMIJA ZAVISI LE OD DELAVCEV

Washington. — Dežela je rešila bistveno zadevo gumija in je neodvisna od naravnega gumija iz Daljnega Vzhoda, je izjavil te dni Bradley Dewey, ravnatelj za gumij, o priliki, ko je naznanil, da odstopa od svojega urada ter priporočal, naj se ta urad z vsemi svojimi pravicami kratkoma odpravi, ker ni več potreben.

Tovarne za umetni, to je sestavni ali sintetični gumij so zdaj zgrajene in obratujejo in lahko napravijo ves gumij, kar ga dežela sploh more rabiti, samo če bi bilo na razpolago zadosti delavcev, da bi ta gumij predelali v kolesa, je rekel Dewey. Od tukaj naprej, tako je poudaril, je zaloga gumijastih koles ali obodov le zadeva delavskih sil. Prav tako trdi tudi Bernard M. Baruch, ki je napravil načrt za posebni gumijski program za najbolj pereče potrebe, ki ga je Dewey sedaj do malega izvršil.

Dewey je pisal ravnatelju Urada vojne mobilizacije, Jamesu F. Byrnes, da ni več potrebe za posebno oblast in pravico, dano ravnatelju gumija v 1942, da je mogel izvesti svoj program za sestavni gumij. Od tega programa je bila odvisna varnost naše dežele in uspeh zavezniškega prizadevanja, kakor se je izrazil Baruch.

PROGRAM SLAVNOSTI 50 LETNICE K. S. K. J.,

ki ga priredijo društva K. S. K. Jednote iz Jolieta in Rockdale, Ill., v nedeljo 30. julija 1944.

DOPOLDANSKI PROGRAM

Spored:

1. — Ob deseti uri dopoldne zbiranje društev pri cerkvi sv. Jožefa.

2. — Ob pol enajsti uri parada po Indiana, Ottawa, Benton in Chicago cesti.

3. — Ob enajsti uri slovesna sv. maša v cerkvi sv. Jožefa, za vse žive in mrtve člane in članice KSKJ, katero daruje prečastiti gospod Rev. M. J. Butala, župnik cerkve sv. Jožefa in duhovni vodja KSKJ ob asistenci Rev. Casimir Cveček, OMC., župnik cerkve sv. Stefana, Milwaukee, Wis., diakon in Rev. M. J. Setnicar, STD., župnik cerkve Marije Pomagaj, West Allis, Wis., subdiakon.

Cerkvenim obredom bo predsedoval prevzvišeni Rt. Rev. Samuel A. Stritch, D. D., nadškof čikaški in pridigar pa bo prevzvišeni Rt. Rev. Francis J. Wagner, Ph. D., D. D., škof iz Marquette, Michigan, ki je tudi častni predsednik Baragove Zveze.

Slovesni sv. maši bo prisostvoval tudi starosta slovenskih duhovnikov, Very Rev. Cyril Zupan, OSB., načelnik samostana sv. Križa, Canon City, Colorado, kot "Archpriest".

Dijakona prevzvišenemu Rt. Rev. Samuel A. Stritchu, D. D., nadškofu čikaškemu bosta Very Rev. Aloysius Madic, OFM., predstojnik St. Mary's semenišča, Lemont, Ill., in Rev. Louis Koren, župnik cerkve sv. Cirila in Metoda, Sheboygan, Wis.

Kaplana prevzvišenemu Rt. Rev. Francis J. Wagnerju, Ph. D., D. D., bosta Rev. Francis Scheringer, predsednik Baragove Zveze in župnik cerkve Presv. Srca, L'Anse, Michigan in Rev. Cyril Shirrel, OFM., tajnik Baragove Zveze, Lemont, Ill.

Cerkvenim obredom bo gospodoval č. g. Rev. Michael Cepon, pomožni župnik cerkve Matere Božje, iz Waukegana, Ill.

Časten gost cerkvenim obredom pa bo Rt. Rev. kanonik John J. Oman, župnik fare sv. Lovrenca, Newburgh, Ohio.

POPOLDANSKI PROGRAM:

4. — Ob eni uri popoldne pričetek slavnostnega banketa v dvorani farnega parka, 1500 No. Raynor Avenue.

5. — Otvoritev programa po John Churnovichu, predsedniku pripravljalnega odbora in izročitev stoloravnateljstva Mr. Josip Zalarju, gl. tajniku K. S. K. J.

6. — Izročitev ameriške zastave po Boy Scouts fare sv. Jožefa in zaprisega zvestobe ameriški zastavi po Girl Scouts fare sv. Jožefa.

7. — Ameriška himna — zapoje vsa množica s spremstvom šolske godbe fare sv. Jožefa.

8. — Pozdravni govor Rev. M. J. Butala, župnika cerkve sv. Jožefa in duhovnega vodje KSKJ.

(Dalje na 5. strani)

DEMOKRATI SO VKNJIZILI SVOJ ODPOR

Ravno minula demokratska narodna konvencija je pokazala socialno lice javnega mnenja v Združenih državah. Kakšno je to lice, dobi vsak lahko prav jasno podobo, če proučimo zaključke naših obeh večjih političnih strank, to sta demokratska in republikanska stranka. Obe sta zadnje tedne imele svoje narodne sestance, na katerih sta izrazili svoja mnenja, napravili zaključke, na katerih bosta zdaj posegli v volilno borbo.

Republikanska stranka je znana. Drži se svojih starih konservativnih smernic in se od njih ne more ločiti tudi v najbolj kritičnih časih ne. Dokaz: zadnja gospodarska kriza, v kateri republikanci niso mogli najti nobenega izhoda iz nje, da bi bili olajšali težave, ki so tlačile narod od vseh strani. Rooseveltova zmaga v letu 1932 je prinesla deželi gospodarsko in socialno rešitev. Roosevelt je posegal temeljito in radikalno v narodno gospodarstvo dežele. Preuredil je marsikaj in marsikaj novega uvedel v naše gospodarsko in socialno življenje. Odobraval so in ploskali, in še danes mu je večina hvaležna za njegovo veliko delo, ki ga izvršil za narod. Ni dvoma, da bo Roosevelt ostal kot eden največjih socialnih predsednikov in voditeljev te zemlje v zgodovini Združenih držav. Ampak, duhovno smo pa ostali še vedno nekam zakrnjeni individualisti. Vsaj srednji in višji sloji so taki med nami. Dokaz temu je ravno minula demokratska narodna konvencija. Obligacije so in nekaj žrtev, teh se pa bojimo in ogiblujemo.

Za Roosevelta so, ker v teh sitnih časih bolj odločnega in hrabrega voditelja ne morejo najti. Za njegovo socialno in gospodarsko politiko pa premnogi niso, najmanj starini v demokratski stranki, in teh je še mnogo. Konvencija je pokazala, da so jo vodili in vladali starini. Kje in kako je pokazala? Pri nominaciji podpredsednika. Wallace je zletel iz liste in prišel je na listo senator Truman. To je zmaga konservativcev v demokratski stranki.

Wallace je bil kot podpredsednik Zdr. držav predsednik senata. Tam je lahko veliko storil in je bil Rooseveltu desna roka, ko je šlo za njegove predloge v tej ali oni zadevi. Starinski senatorji so ga sovražili. Zato so poskrbeli, da je konvencija nominirala drugega kandidata in s tem bo dana senatu Zdr. držav večja prilika za uveljavljanje njihovih nazorov, pa tudi za izražanje mnenj proti vsem močnim zadevam, ki bodo prihajale pred senat po odobrenju.

Vmes so še drugi pomisleki. Predsednik je že v letih, utrujen od velikanskih skrbi, saj smo vendar v vojni in ves svet branimo in zalagamo. To niso male reči. Vsakega junaka lahko podedo take odgovornosti in skrbi. In da bi za njim nastopil kak Wallace, ki je poznan kot socialni radikalec? Teh misli ameriški konservativizem ni mogel prenesti. Zato se je zgodilo, kakor se je. Ravnanje in zaključke demokratske narodne konvencije prav lahko označimo za javno registriranje konservativnega mnenja v demokratski stranki.

Podrobnejše o tem se bo še govorilo.

NEMCI V NOVI OFENZIVI ZA MIR?

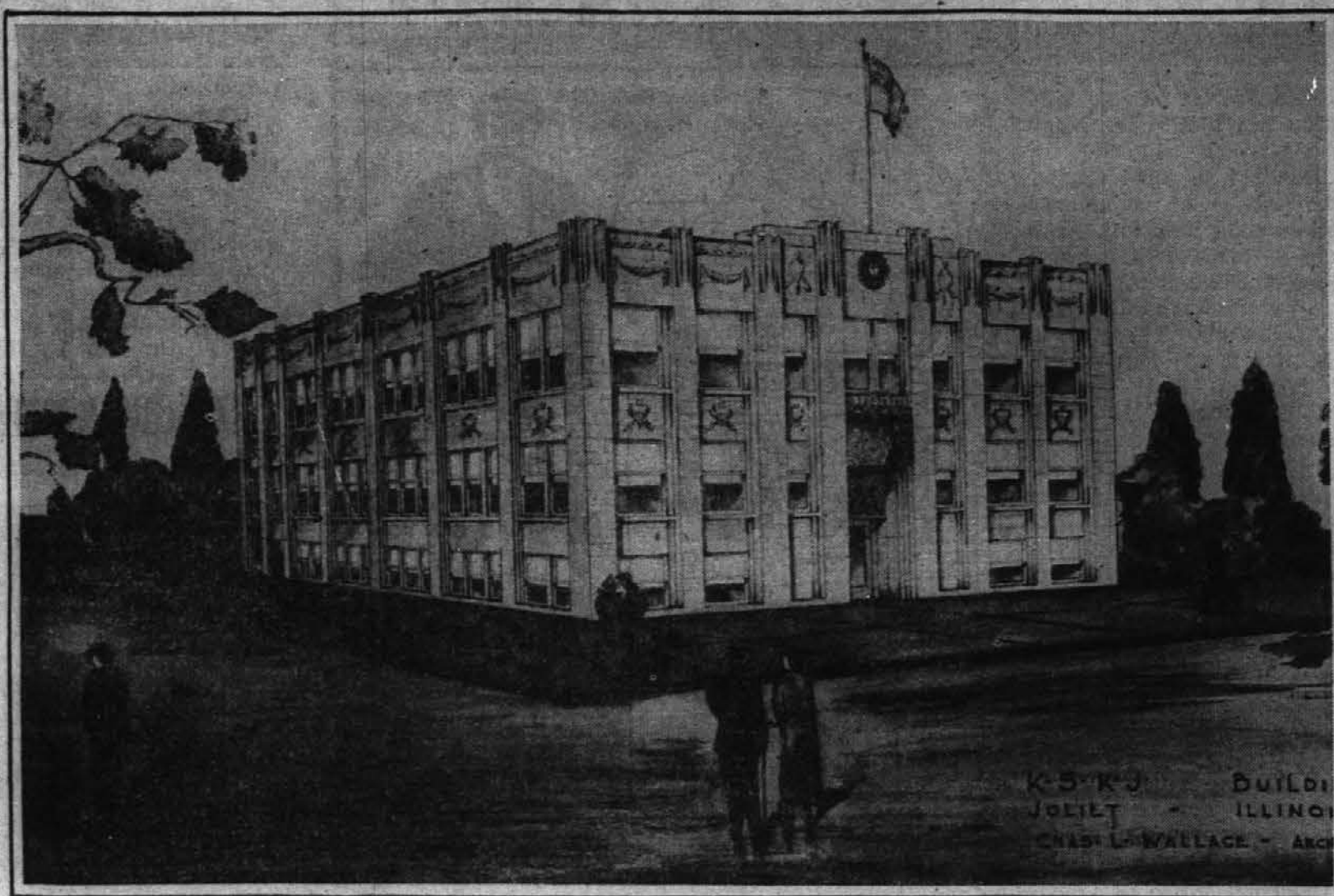
Zadnji teden so se na enkrat pojavile vesti, da je med vodilnimi nemškimi častniki nastal odpor proti Hitlerju. Druga vest je pripovedovala o bombi, ki je bila položena Hitlerju, drugi nekateri so bili baže ubiti, on le lahko opraskan. Razjarjeni Hitler je takoj poveril vso oblast svojemu znanemu krvniku Himmlerju, da je "počistil", to se pravi postrelil in pobesil nekaj generalov in nižjih častnikov.

Kaj je na stvari? Ali je resnična ali ni? Prav točno seveda nihče ne ve. Ampak, da bi Hitlerja ne mogli spraviti s poti, celo kar ves štab generalov, je le malo predebelo, da bi se dalo verjeti. Kdor pa hoče, lahko verjame. Po našem je stvar čisto drugega značaja. Nemcem gre zadnje mesece vrlo slabo. Poraz za porazom doživljajo na vseh frontah. Ruski medved že udarja in razbija na vrata Prusije, če že ni na pruskih tleh, ko čitate tele vrstice. Na zapadu in v Italiji in po vseh zasledenih deželah mora Hitler braniti svoje fronte. Front je vedno več, Nemcev pa vedno manj. Rusi so do sedaj ujeli sami okrog 25 generalov v tej zadnji ofenzivi. In generali niso ravno pri prednjih stražah, pač pa navadno daleč v ozadijih. To se pravi, da padajo ali pa se udajajo kar po cele divizije. Trde nemške buče so se vojne naveličale. Hitler in njegovi krvniki to uvidevajo. Vidijo, da se vse krha in da lahko že jutri vse pade kakor hiša iz papirja. Skrbi so, velike skrbi za nazije.

V fabriciranju vesti so Nemci prvi. Tudi glede revolucije v Nemčiji poročajo najbrže le tako, da s tem tipljejo, kak odmev bo prišel na to iz tujine in če je kaj prilike za kak mir, ki naj bi Nemcem vsaj malce njihove kože še pustil. Obenem pa mislijo zopet preslepiti svet: ob vse smo, vse je uničeno in kot taki se podamo. Samo da bi jim bil svet bolj milosten, da bi jim dal boljše pogoje. Nemci pa bi zopet lepo vse pospravili in se zopet pripravili za novo vojno čez nekaj let. To bo najbrže ves trik nemške "revolucije". To je le nemška ofenziva za mir!

Zavezniki, če imajo kaj pameti, naj vse prošnje in namigavanja za mir prezro. Njihov cilj mora biti Berlin! Takrat, ko bodo Zavezniki v Berlinu, bo vojna končana.

DOM KRANJSKO SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Ta krasna palača v Jolietu, Ill. je novi dom in glavni urad naše najstarejše bratske podporne organizacije, Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, ki obhaja letos 50 letnico svojega obstanka. Slovensno praznovanje te 50 letnice se bo vršilo v Jolietu v nedeljo 30. julija.

TO IN ONO IZ ŽIVLJENJA IN SVETA

NIČ SPREHEN DEUTCH

Chicago. — Iz ujetniškega taborišča pri Hampshire, blizu Elgin, Ill., je pred nekaj dnevi pobegnil vojni ujetnik Helmut Heller, 22, in se par dni potikal po Chicagu, kjer je prenočeval v Grant parku. Končno se je obrnil kar enostavno na nekega policaja, naj mu pove, kje bi dobil vlak za Norfolk, Va. Govoril je nemško. Policaj ga ni razumel, pač pa se mu je fantova obleka zdela sumljiva. Peljal ga je na policijsko postajo. Tu je fant ponovil svoje vprašanje. Vsi policaji skupaj niso vedeli, kaj hoče, dokler niso dobili tolmača. Fant je bil ujet v Afriki, prej pa se je bojeval na Poljskem, v Belgiji in v Rusiji. Povedali so mu, kaj se je te dni pripetilo Hitlerju. Pri besedi Hitler se je blaženo nasmehnil. Da bi bila v Nemčiji taka revolucija, mu pa sploh ni šlo v glavo.

FILIPINSKO ZLATO

Washington. — Mornarica naznanja, da sta izgubljeni dve nadaljni ameriški podmornici. Tako nam je od začetka vojne pa do zdaj sovražnik uničil 27 podmornic, teh in vseh drugih bojujočih se ladij skupno pa 171. Ena teh podmornic "Trout", je izvršila važno poslanstvo še v dnevih Corregidorja. Prikradla se je v Manila zaliv in od tam odpeljala velike količine zlata, srebra in

vrednostnih listin, filipinske vlade, bank, rudnikov in prebivalcev na otoku. Vse to bi dobili Japonci, zdaj pa je v rokah Zaveznikov.

HIŠA IZ PAPIRJA

V Pigeon Cove, Mass., se nahaja hiša, ki je napravljena iz samega papirja. Naredil jo je neki E. F. Stenman leta 1922. Ne samo hiša, temveč tudi vse pohištvo je napravljeno iz papirja. Stenman je s svojo družino prebival v tej hiši več let, potem si je pa blizu tam postavil leseno hišico in se vanjo preselil. Preživljal se je z vstopninami, ki jo je računal turistom, da so si smeli ogledati njegovo papirnatno hišo. Pred dvema letoma je umrl. Skrivnost, iz česa je sestavil tekočino, ki jo je sam iznašel za ohranitev papirja, je nesel s seboj v grob.

VELIKO AEROPLANOV

Med 11. marcem 1941, ko je bil sprejet Lend-Lease odlok, in 1. aprilom 1944 je bilo v Z. d. izdelanih 175.000 aeroplanov vseh vrst. Izmed teh jih je bilo več kot 33.000 poslanih našim Zaveznikom, med njimi tudi Angliji in Rusiji. To nikakor niso majne solze — 175.000 aeroplanov v treh letih!

SKUPNO STA NASTOPILA

Novo "skrivno orožje" sta pokazala dva letalca 14. zračne sile Z. d. na Kitajskem. Med

bitko pri Changsa je neki ameriški letalec spustil na japonske čete in njihove ladvice z zalogami svoj posebni tank gasilne soline, ki je bil pritrjen na trebuhu njegovega letala. Ko je tank padel doli, ga je pilot iz drugega letala obstreljeval z žarečimi krogli, in kakor sta računala, se je res zgodilo. Padajoči tank je naenkrat eksplodiral ter uničil več ladij in zadal obilne poškodbe japonskim vojakom.

NIKE MU OSTANE

Vsasih slišimo o ljudeh, ki delajo za vlado in dobijo za to delo dolar na leto. To ravno ni veliko, vendar je pa zadosti, da jih lahko zavida neki Pvt. Fred H. Snook iz Salmon, Idaho, ki dobi na mesec 5c plače, kar zneso komaj 60c na leto. Iz njegovega \$50 mesečnega čeka gre \$22 za podporo družini, \$7.70 za zavarovalnino, \$18.75 pa za vojni bond. Za pranje mora plačati \$1.50. Ko vse to sešteje, dobi svoto \$49.95, čisti preostanek pa znaša 5c. S tem lahko poljubno razpolaga.

ZGUBLJENA KRAVICA

Ko bi prišel tudi kak general s štirimi zvezdami, bi ne bil povzročil več živahnega razburjenja, kako ga je povzročila navadna krava, ki je prišla na otok Attu. Častnikom se je začelo tožiti po mleku, pa je vsak prispeval nekaj denarja, da so si lahko naročili molzno kravo doma v Z. d. Ko je ta težko pričakovana sivka končno prišla, jo je tam že čakal novi hlev in vsi ji strežejo kakor princezi.

PRIZOR IZ PACIFIKA

Ameriški infanteristi korakajo po obrežju na otoku Saipan v ogli bojni opremi. Prišli so na pristajalnih ladjah. Zavezje Saipana je prva deska na mostu do Tokija.

IZ NEMCIJE

Stockholm, Švedska. — Neki nemški trgovec, ki se je ravnokar vrnil iz Berlina, je poročal, da so Nemci izdali ukaz za ustrelitev vseh ujetnikov v koncentracijskih taboriščih, če bi bilo kaj znamenj o uporu sedaj, ko se Rusi bližajo vzhodni Pruski meji. Isti nemški voditelj se zelo trudi in to z uspehom, da ustvarjajo duh narodnega odpora, kakor se je izvedelo po istem viru.

Po drugi strani se pa veliko nemških oficirjev strinja z načrtom Seidlitzja, to je generala Walter Von Seidlitzja, ki je bil ujet pri Stalingradu. General Seidlitz je pozval vse Nemce, naj se mu pridružijo pri "Odporu svobodne Nemčije", ki namerava prevzeti sedanji režim in upostaviti drugo obliko vlade v nemški državi.

Trgovec je tudi povedal, da nemško podtalno gibanje razširja novice, da so Rusi izvežbali 200.000 nacijskih vojakov v svrhu policijske kontrole tistih delov njihove domovine, ki bi bili zavzeti v bojih od ruske armade.

Nasprotno splošni veri pravijo poročila, da povprečen Nemec želi bolj ruske okupacije nego angleško-ameriške. Dosedaj je prevladovalo mnenje, da bi sovjeti izvedli kruta maščevanja nad prebivalstvom, in se osvetili za krutosti, ki so jih Nemci prizadejali v teku svojega vdora v Sovjetsko zvezo.

Končen poraz nemške armade je priznano dejstvo od strani povprečnih nazijev, kakor tudi od Gestapa, pravi berlinski opazovalec. Strahovlada, ki je bila tako važna pri ohranitvi nacijske stranke nedotaknjene, izdaja nove izkaznice za vse člane, tako da bodo mogli izginiti v neznanost, ko bodo okupacijske čete prevzele oblast. Gestapovci se hočejo s tem rešiti vojnih razprav, katere so jim obljubljali skoro vsi zavezniški voditelji.

Strah, ki je očitno že našel pot v nacijsko stranko, se vidi iz nekaterih ukrepov, ki so bili objavljeni v Reichsgesetzblatt in ki odpravljajo vso protekcijsko mladino, in ki obsojajo na smrt vsakega ki ne bi poročal protidržavnega delovanja. Kazni veljajo celo za starše in otroke, ki bi vedeli za prestopke v lastni družini.

Da obstaja možnost upora v totalitarni državi, je dokaz sestanek, ki se je vršil pred kratkim, in kateremu so prisostvovali predstavniki unij, zastopniki cerkva, vojaški častniki, intelektualni voditelji in trgovci; na tem sestanku so se razgovarjali o demokratski Nemčiji. Konferenca ni bila posebej uspešna. Zaključek je bil, da bi bilo popolnoma nemogoče, da bi prevzeli vlado v bližnji bodočnosti, ali celo kmalu po brezpogojni udaji.

MALO DROBIŽA

Nekdaj je bila za dolžnike odredena posebna kazen. Taki ljudje so romali v zapor, kjer so ostali toliko časa, dokler niso uredili vseh dolgov. Zaradi dolgov sta bila zaprta tudi pisatelj Balzac, Dickens in tudi drugi.

Randolph Kennedy (1827-1928) iz države Virginije se je rodil z 32 zobmi. Umrl je star 101 let, z istim številom zob. V svojem precej dolgem življenju ni bil niti enkrat pri zobozdravniku!

Moderno tromotorno letalo je sestavljeno iz 153.000 delov.

TO PA NI ČASTNO

Iz poročila naše Odbiralne uprave za vojaško službo je razvidno, da so morali zavreči 240.000 mož, ker niso imeli zadosti šolske vzgoje. To je večje število kakor je število vojnih neizkušenosti naše dežele do 1. junija, ko so znašale skupno 201.445 slučajev.

PRI TELEFONU

A: K gospodu pri telefonu: "Prosim, dovolite da tudi jaz uporabim telefon. Že deset minut stojite pri telefonu ne da bi črhali besede."

B: "Moja žena govori."

Kardinala Jožefa Gašperja Mezzofantija, ki je umrl v Rimu leta 1849, štejejo za največjega poliglota v zgodovini. Govoril je 114 jezikov in pa narečij.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 29. novembra 1914.

v Zedinjenih Državah Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois
Severne Amerike. 14. maja 1915.

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: George Stonich, 257 Lime Street, Joliet, Illinois
1. podpredsednik: Frank Tushak, 716 Raub St., Joliet, Ill.
2. podpredsednik: Kathrine Bayuk, 528 Lafayette St., Ottawa, Ill.
Tajnik: Frank J. Wedlo, 301 Lime Street, Joliet, Ill.
Zapisnikar: John Nemanich, 650 N. Hickory St., Joliet, Ill.
Blagajnik: Joseph Klepac, 903 Woodruff Rd., Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Mathew Kebe, 223 — 57th St., Pittsburgh, Pa.
Vrh. zdravnik: Joseph A. Zalar, 351 No. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Andrew Glavach, 1748 W. 21st St., Chicago, Ill.
Joseph L. Drasler, 1318 Adams Street, North Chicago, Illinois.
Joseph Jerman, 20 W. Jackson St., Joliet, Ill.

POROTNI ODBOR:

Joseph Pavlakovich, 39 Winchell St., Sharnsburg, Pa.
Mary Kovach, 2294 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
John Denka, 2730 Arthington Ave., Chicago, Ill.
Predsednik Atletičnega oddelka: Emory Subar,
540 North Bluff Street, Joliet, Illinois.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovesnik", 1849 W. Cermak Rd., Chicago, Ill.

Do 1. j. 1944 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, pokojninskih, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrta milijona dolarjev.

Društvo za DSD, se lahko ustanovi v vsakem mestu Zdr. držav v ne manj kot 8 člani (cam) za odrasle oddelke. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 13 do 60 let. V mladinski oddelki pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1,000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnih izplačil DSD, svojim članom (cam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za rane operacije in pokojnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 124.46% solventna; to potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojnikom in rojkinjam se DSD. priporoča, da pristopijo v njeno zvezo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali listno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

Dopisi lokalnih društev

DRUŠTVO SV. DRUŽINE ST. 1 DSD

Joliet, Ill.
Ker se nam hitrih korakov približuje glavno zborovanje DSD, ki se bo vršilo že konca avgusta, je sedaj zadnji čas, da začnemo razmotrivati v prilog glavnega zborovanja in se tako malo pripravimo in kasneje prihranimo čas. Treba je, da bi vsako društvo, ki spada k DSD, vzelo v roke pravila. Člani in članice naj bi pregledali, ali jim vse ugaja tako kakor je, ali si pa tu in tam želijo kako spremembo, to je, da se kaj izpremeni ali dostavi ali pa tudi črta.

Nasvetujem, naj se pri členu IX, ki govori o glavnem tajniku, doda, naj bi poleg drugega polletnega poročila tudi omenil številko društva in ime mesta, kjer se društvo nahaja, kakor!

tudi koliko članov ali članic šteje, tako v odraslem kakor v mladinskem oddelku. Vsa ta pojasnila naj bi bila priobčena v slovenskem in angleškem jeziku.

Členu XX naj se doda, da mora biti vsak zastopnik ameriški državljan, da mora imeti tudi asessment plačan, pa naj bo glavni odbornik ali pa navaden član.

V členu XXII naj se omeni samo plača, kolikor je eden ali drugi odbornik prejema. Drugo naj se črta.

V pravila naj se tudi uvrsti točka "Splošno glasovanje", ker se primeri, da pridejo zadeve, ki jih gl. odbor sam ne more rešiti; v takih slučajih naj bi prišla zadeva na splošno glasovanje, da članstvo odloči.

Pozdrav vsemu članstvu DSD, posebno pa še zastopnikom in zastopnicam, s katerimi se bomo srečali na glavnem zborovanju. Torej na svidenje.

Simon Šetina,
zastopnik dr. št. 1 DSD.

DOMAČA FRONTA

Iz Vojnega obvestilnega urada

V-POŠTA GRE HITRO ZA VOJAKI V NORMANDIJO

V-pošta gre na normandij-sko fronto skoro tako hitro, kakor je prej šla v Anglijo k kazniškim četam, predno so predrle atlantski zid; tako je sporočil Urad za vojna obvestila na podlagi dejstev dobljenih od vojske in mornarice.

Vojska in mornarica imata pripravljene vse opreme za postavitev novih stanic na zemlji, kakor hitro postane to vojaško izvedljivo. Za sedaj pošilja vojska pisma od čet v Normandiji nazaj v Anglijo na ladajah, ki prinašajo dobavila.

Število pisem, navedenih in V-pošte, se je zmanjšalo v glavnem zaradi tega, ker so bili vojaki preveč zaposleni z bojevanjem, da bi pisali domov. Če so to vojaki in mornarji pod sovražniškim ognjem dneve in dneve in v takih okoliščinah jim ni mogoče pisati redno domov.

ZDRAVILIŠČEM BO ODDELJEN PENICILLIN

Zdravilišča "za hitro zdravljenje" zgodnjega sifilisa, katerih je 36 širom dežele, bodo sedaj dobila penicillin na široki podlagi, je sporočil Urad za vojna obvestila na podlagi poročil Javnih higijenskih zavodov Združenih držav Federalne varnostne agencije.

Prvi bolniki dobivajo sedaj količine novo izdelanega zdravila, ki se je izkazalo tako koristno v zdravljenju ran na bojiščih. Vendar pa pričakujejo, da bo preteklo nekaj časa, predno bo učinkovitost zdravila v sifilisu jasno odločena, so dejali pri Javnem higijenskem zavodu.

Penicillin je že izkazal svojo učinkovitost v zdravljenju gonoreje, za katero niso mogli uporabljati sulfa zdravil, in če se bo novo zdravljenje na široki podlagi izkazalo za tako učinkovito, kakor vsakdo upa,

Ministerski predsednik Winston Churchill, njegova žena in hči, podkapitanka Mary, pregledujejo obrambne naprave proti robotnim letalom neke v južni Angliji. Značilno je, da ima Churchill vedno cigaro v ustih; Chamberlain je pa marelo vedno nosil s seboj.

bomo močno oboroženi z novim orožjem v narodni borbi proti sifilisu.

KONTROLA CEN ZA RABLJENE AVTOMOBILE

Rabljeni avtomobili so prišli pod kontrolo cen 10. julija 1944.

Trgovina z rabljenimi avtomobili, s prodajo približno \$2,000,000,000, je bila največja industrija, ki ni bila podvržena kontroli cen, je izjavil Urad za upravo cen.

Vsi modeli in znamke rabljenih avtomobilov so pod kontrolo cen, prodaje od posameznikov ali razdeljevalcev so vključene v naredbo.

Nova naredba ima posebne točke, ki varujejo kupovalca, da mu ne računajo preveč. Prodajalec in kupovalec morata podpisati potrdilo prenosa. Kupovalec mora oddati svojo potrdilo pri Odboru za krajevo kontrolo vojnih cen in racij, ko prosi za benzinske kupone za avtomobil. Potrdilo ima opis avtomobila in njegovo ceno.

Censki uradnik pri krajevnem odboru primerja potrdilo s ceno, ki je v soglasju z naredbo. Tako upajo zavarovati kupovalce pred odiranjem.

INSULIRAJTE SEDAJ SVETUJEJO HIŠNIM POSESTNIKOM

Pazljiva izolacija domov sedaj je najboljšo orožje proti pomanjkanju goriva prihodnje zimo, kar bo ogrožalo zdravje marsikatero ameriške družine, je dejal Howard Cooney, direktor Konservacijskega oddelka Odbora za vojno produkcijo. Svetoval je program za "zimsko" domove, ki bi se po njegovem neizmerno izplačali.

Pri vspodbujanju za izolacijo domov to poletje, je g. Cooney svaril hišne posestnike, da v jeseni ne bo dovolj delavstva, če bodo vsi čakali za to delo tik pred zimo.

"V povprečnem ameriškem domu lahko prihranijo od 10 do 20 procentov goriva s pripravo za zimo," je dejal g. Cooney. "Preračunali so, da ameriški hišni posestniki lahko prihranijo okoli 6,000-

000 ton premoga to zimo, če se pripravijo za zimsko pomanjkanje premoga."

G. Cooney je svetoval sledeče za pripravo za zimo:

- 1) Poprava streh. 2) Popravite okna in vrata ih zamašite vse razpoke okoli njih. 3) Udelajte dvojna vrata in okna. 4) Insulirajte strop in streho. 5) Insulirajte stene, kjerkoli je to izvedljivo. 6) Instalirajte zimske predsodbe. 7) Uredite stene, ki delijo nerabljen prostor v hiši, kakor tudi strope negrehtih kleti in drugih prostorov pod hišo. 8) Insulirajte neobvarovane dele domače naprave za grejte, ter čistite, popravljajte in poravnajte vse dele. 9) Udelajte avtomatične kontrole za toploto. 10) Preglejte kontrole in regulatorje, če pravilno delujejo.

U. S. E. S. BO IZDAL VETERANOM IZKAZNICE

Krajevni odbori Uslužbenega urada Združenih držav bodo izdajali odpuščenim vojakom in ženam izkaznice, iz katerih bo videti, da so veterani, zato da bodo lažje našli delo, so dejali pri Komisiji za vojne delavstvo.

Po sprejemu izkaznice ne bo treba veteranu nobenih drugih izkazil, bodisi pri poznejšem obisku v uradu, kjer je bil prvi izprašan, ali pa pri obisku v drugih USES uradih, kamor lahko gre.

PROJEKT ZA ŠOLSKA KOSILA SE BO NADALJEVAL

Nadaljevanje projekta za šolska kosila za 1944 in 45 je bilo zagotovljeno s odločbo Kongresa, ki je za to namenil \$50,000,000, so dejali pri upravi za vojno prehrano.

Med 1943-44 šolskim letom je sodelovalo več kot 4,000,000 otrok v 31,000 šolah širom dežele v federalnem krajevnem programu. Uradniki WFA so dejali da bo program za 1944-45 podoben lanskemu.

Projekt za šolska kosila bo deloval pod krajevnim vodstvom šolskih odborov in drugih šolskih organizacij, skupine učiteljev in staršev, civilne skupine in drugih protidobičarskih organizacij. WFA bo

dajala denar krajevnim odborom za hrano.

CENE ZA BRESKVE SO KONTROLIRANE

Sveže breskve so prvič pod kontrolo cen, so dejali pri Uradu za upravo cen.

Najvišje cene, ki so v veljavi od 15. julija, bodo veljale za vse, kar pomeni, da bo cena na drobno približno 50% pod celo iz leta 1943.

DOGODKI

iz slovenskih naselbin

Poroka

Chicago, Ill. — V soboto 29. julija se bosta pri slovesni poroki sv. maši ob 9:00 uri poročila v cerkvi sv. Stefana Miss Amalia Kožar in vojak Henry Rak. Nevesta je hčerka družine Mr. in Mrs. John Kožar iz 1934 W. Cermak Rd., ženin pa je sin Mr. in Mrs. John Rak iz Nokomis, Ill., in je zadnjih šest let pred vpoklicem k vojakom prebival v Chicagi. Pri maši bosta peli Korenčanki sestre. Mlademu paru želimo vse najboljše.

Odšla k WACs

Chicago, Ill. — Miss Angeline Mlakar, hčerka družine Mr. in Mrs. John Mlakar iz 1925 W. 22 Pl., je bila sprejeta k ženski armadi ali WACs. Iz te družine so zdaj štirje v vojaški službi — oba sinova in dve hčeri.

Dobili hčerko

Chicago, Ill. — Pri mladih zakoncih Mr. in Mrs. Joseph Livanik so dobili zalo hčerko prvorojenko. Mrs. Livanik je hčerka rojakinje Mrs. J. Cermak iz 1916 W. 22 Pl. Naše častitke.

Obiskala nas je

Chicago, Ill. — Mrs. Poje iz Clevelanda, ki je bila v nedeljo na romanju v Lemontu, se je te dni v spremstvu Mrs. Pavline Ožbolt zglasila v našem uredništvu.

Letalska nesreča

Milwaukee, Wis. — V nedeljo, 2. julija je bil v letalski nesreči blizu Hammona, Okla., ubit poročnik 2. razreda Carl F. Bevshek, ko je bombnik, na katerem je služil, strmoglavil na zemljo. Pokojni je bil sin Mrs. Ane Bevshek, sedaj Pollack, iz 418 N. 39th St., ter je pred odhodom k vojakom prebival s svojo ženo Ruby na 5831 W. Washington St. Star je bil 22 let. Truplo je bilo pripeljano v Milwaukee in se je pogreb vršil v ponedeljek, 10. julija na Holy Cross pokopališče. — Slava mu!

Šentštefanski bolniki

Mrs. Frank Dolenc Sr. iz 2015 W. Coulter St. je te dni prišla domov iz bolnišnice. Obrnilo se ji je na bolje. Miss Emily Spiller iz 2137 W. 24 St. je prišla domov iz bolnišnice, kjer je prestala operacijo.

Mr. Mike Koren iz 2815 Kilbourne Ave. se nahaja v bolnišnici sv. Antona, kjer je prestal operacijo.

Vsem želimo, da bi se čimprej pozdravili in okrepili.

Nov grob

Milwaukee, Wis. — V okrajni bolnici je po daljšem bolehanju preminil rojak John Illovšek, star 55 let in doma iz Mozirja v Savinjski dolini. Bil je samec in zapušta tu brata Franka. Pogreb je bil na Mt. Olivet pokopališče. — Blag mu spomin!

Vojaki na dopustu

Chicago, Ill. — Doma na dopustu so zdaj ali pa so bili zadnje dni naslednji šentštefanski fantje:

Pfc. Bernard (Buddy) Bieck,

sin Mr. in Mrs. Frank Bieck iz 2118 W. 21 Pl.

Pfc. Rudy Rom, sin Mrs. Agnes Rom iz 2050 W. 23 St. Sgt. James Lesca, sin Mr. in Mrs. Stephen Lesca iz 2118 W. 23 Pl.

Lt. John Ožbolt, sin Mr. in Mrs. Ožbolt Sr. iz 2029 W. Cermak Rd.

Cpl. Anthony Luzar, sin Mrs. Luzar iz 1931 W. 22 Pl.

PROGRAM SLAVNOSTI 50 LETNICE K. S. K. J.

(Nadaljevanje s 1. strani)

9. — Pozdravni govor Hon. Arthur O. Janke, župan mesta Joliet, Ill.

10. — Pozdravni govor Hon. Richard J. Barr, državni poslanec.

11. — Pesem "Pozdravljeni", zapoje pevski zbor cerkve sv. Jožefa.

12. — Govor — prevzvišeni Rt. Rev. Samuel A. Stritch, D. D., nadškof čikaški.

13. — Govor — Mr. John Germ, glavni predsednik KSKJ.

14. — Zapoje moški zbor "Jolly Fellows" iz Milwaukee, Wis.

15. — Govor — Mrs. Mary Hochevar, glavna nadzornica KSKJ.

16. — Zaigrajo na kitare "Plut Trio" iz West Pullman, Ill.

17. — Govor — Very Rev. Cyril Zupan, OSB., Canon City, Colorado, bivši duhovni vodja KSKJ.

18. — Govor — Mr. George J. Brince, predsednik nadzornega odbora KSKJ.

19. — Predstava kratke zgodovine Jednote — mladinski oddelci in učenci šole sv. Jožefa.

20. — Govor — Rev. Casimir Cvercko, bivši duhovni vodja KSKJ.

21. — Govor — Mr. John D. Butkovich, glavnik predsednik Hrvatske Bratske Zajednice in bivši glavni uradnik KSKJ.

22. — Kratka predstava "čarovnika" Mr. John J. Grdina, iz Clevelanda, Ohio.

24. — Predstavitve soustanovitelj Jednote in častnih gostov Zlatopubljene kampanje KSKJ.

25. — Slavnostni govor — Rt. Rev. kanonik John J. Oman, župnik fare sv. Lovrenca, Newburgh, Ohio, in bivši duhovni vodja KSKJ.

26. — Predstavitve glavnih odbornikov in odbornice bratskih Jednot in Zvez.

27. — Pesem "God Bless America", zapoje Mr. John Germ, glavni predsednik in gđc. Mary Polutnik, gl. nadzornica KSKJ.

28. — Zaključek programa.

29. — Predstava telovadbe KSKJ kadetinj in mladinskega krožka na farnem parku.

30. — Zogometna tekma med igralci iz Waukegana in Joliet.

31. — Prosta zabava in ples v dvorani farnega parka.

MEH ZA SMEH

PRISEGA

Advokat vpraša svojega klijenta: Ali se zavedate kakšne so posledice krive prisege?

Klijent: Popolnoma. Pravdo bom dobil.

MACKA

— Naša macka je včeraj poginila, je rekla kuharica mlekarju.

"Oh, kako žalostno!" de sočustveno mlekar. "Kaj pa ji je bilo?"

— Vodenico je dobila, ker je spila celo skledo vašega mleka.

NJEGOVA BOLEČINA

Oh grobu stoji mož in vzdihuje: "Zakaj si umrl? Samo ti ne bi smel umreti!" Ginjen stopim bližje in skušam nesrečnega potolažiti, ne morem pa doznati, za kom da žaluje.

Vedno dobim za odgovor samo obupen vzklík: "Oh, zakaj si umrl?" Končno pa mi vendar odgovori in s pretesujočim glasom vzklíkne: "Tu počiva prvi mož moje žene!"

KRČMARSKA POLITIKA

Krčmar (natakarici): "Komu pa nesete časopis?"

Natakarica: "Onemu gospodu tam v kotu: čaka že dolgo nestrpno nanj!"

Krčmar: "Stojte! Nič mu ga še ne nesite! Glejte, mož pije vsled same nepotrpežljivosti vrček za vrčkom!"

OPAZOVANJE

Hišinja: "Oj, ti možki. Me ne je profesor P. poljuboval, s hčerko moje gospodinje se je pa zaročil!"

PRODA SE

v slovenski naselbini in blizu cerkve sv. Stefana 4 stanovanjska zidana hiše po 4 sobe, ter lota zraven. V prvem nadstropju je "water heat". Za nadaljnjo pojasnilo vprašajte v upravi našega lista — 1849 W. Cermak Road. 2x

IŠČEMO JANITORJA

starega do 50 let, mora znati brati angleško in biti samski. Dobro mesto za pravega človeka za celo življenje. Zglasite se na 1332 So. Central Park Ave., Chicago, 1st floor zadaj, pri gospodinji. 4x

POSLSAJTE

jugoslovanski radio program, ki se oddaja vsako nedeljo od 9. do 10. ure zjutraj preko radio postaje WGES v Chicagi. —

DR. WM. M. TULLY

DR. W. J. FOSS

ZOBOZDRAVNIKA

Ceně znižane za nizke dohodke

Od 10. A. M. do 8. P. M.

4740 S. Ashland Ave., Chicago

Telefon: Yards 2148

Ustavi srbečico takoj

Braxon Paste nudi takojšnjo pomoč za srbečo kožo, koristno za zdravljenje "Athletes foot", garje, "brivsko srbečico", mozolje in druge manjše motnje na koži. Braxon Paste je zelo zdravilno mazilo, ki je brez duha, ne umaze, lahko uporabljajo in ne potrebuje obvez. To je formula nekega čikaškega lekarnarja z 20 letno izkušnjo. Pošljite en dolar, za navadni lonček, ali pa \$1.75 za lonček dvojne velikosti na BRAXON CO., 322 So. Clark St., Dept. A, Chicago, Ill. in en lonček se vam bo poslal po poštne povzetju. Denar se vrne, ako ne bo popolnoma zadovoljivo.

DR. JOHN J. SMETANA

Pregleduje oči in predpisuje očala, — 23 let izkušnje

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tele. Canal 0523

Uradne ure: vsak dan od 9 zjutraj do 8:30 zvečer.

HASTEN VICTORY

VOJNA JE DALA NAŠO TOVARNO V NAJHITREJŠO PRODUKCIJO

Potrebujemo

ročne delavce in prevzalec, pomagaje v prejemnem oddelku in odposiljatelje. Pomočnike pri strojih in pri topljenju kovine ter tovarniške delavce. Izkušnost ni potrebna.

Dnevno, nočno delo. Dobro delavno stanje.

Dobra hrana po zmerni ceni.

Med 8 A. M. in 6 P. M.

DANLY MACHINE

Preizkušena ljubezen

Roman. — Iz francoščine prevedla K. N.

V svoji preproščini ni pomislil, da bi utegnilo prav v istem 'ozračju' vzrasti grodo, grobo dekle in da potem najbrže on nikoli ne bi imel priložnosti občudovati ta lepi gradič.

Hkrati so njegove misli poromale k njegovemu rojstnemu kraju, k neznatni španski vasi.

Tukaj je vse dihalo mir in harmonijo... In tam doli? Od njegove rojstne hiše ni ostal kamen na kamnu, vsa vas je bila v razvalinah, da bi jo ljudje le težko spet pozidali in živeli v njej.

Sicer pa, saj skoraj nihče ni ostal, ki bi se želel vrniti v to vasico... Boda beguncev je bila prestrašena, da bi ji kljubovali šibki in stari. Zdaj je ostala vasica sama, zapuščena, čakajoča, da se vrne pešiča tistih, ki so kljub grozotam državljanske vojne ohranili spomin na domači kraj.

Mladi Španec je sedel na obronek z vodo napolnjenega obcestnega jarka, ki je ločil cesto od parka.

Naspol skrit za velikim rožnim grmom, ki je poganjal tik onkraj tega jarka, si je lahko po mili volji ogledoval prekrasni park in opazoval življenje v njem, ne da bi ga mogel kdo opaziti iz gradiča.

Po cesti za njim je neki starček peljal voziček gnoja. Zaskrbljeno se je oziral proti nebu, kakor da bi tehtal, kakšno vreme bo. Vedoč, da so starci po vaseh nekako tisto, kar so v mestih informacijski uradi, ga je Moreno prijazno nagovoril:

"Dober dan, očka. Lepo vreme, kaj?"

"Mhm. Zato bomo pa jutri, ali najpозneje pojutrišnjem dež imeli. Zahodnik je potegnil in v kolenih me trga. To nikoli nič dobrega ne obeta."

"Nič kaj spodbudne niso vaše besede... Jaz bi se pa tako rad še malo sprehodil po tej prekrasni pokrajini."

"Da, da gospod," je ponosno dejal kmetič, "pravijo, da je Touraina pravi paradiz. Kdor jo spozna, se težko loči od nje."

"To vam rad verjamem. Jaz bi prav rad živel tukaj. Sicer pa, hm, ali vas lahko nekaj povprašam?"

"Zakaj pa ne?" je uslužno dejal možiček.

"Ali se ta grad imenuje Jacheres?"

"Uganili ste."

"Ali morda veste, kdo stanuje v njem?"

"I kdo neki? Njegov lastnik."

"Najbrže kakšen deželan, kaj ne?"

"Kakor hočete. Gospod Le Cadreron prodaja kmetijske stroje. V Rieuvalu je imel delavnico za te stroje že njegov oče, pa tudi njegov ded. To je zakup, veste."

"A tako? Ali ima ta gospod kaj otrok?"

"Samo eno hčer. En sam cvet je vzvelel na tem dvorcu, da. Človek bi rekel, da je lažje izdelovati kmetijske stroje kakor otroke..."

Starec se je pričel hahljati, tako mu je bil všeč dovtip. Morda mu je godilo, da takle graščak ni mogel imeti več otrok, medtem ko jih je sleherna kmečka družina premogla do malega po pol tučata.

"Kar je res, je res, lepa pa je ta edinka. Drobna in zala, bolj kakor vsa druga dekleta v okolici. In dobra, prijazna do vseh. Samo zdaj je nekam otožna, odkar se je vrnila s potovanja po Španskem. Veste, bila je tam doli, prav ko se je začelo tisto strašansko klanje. Nič čudnega, če je še zdaj nekam žalostna."

Morenu se je zazdelo, kakor da bi ga ob teh besedah neka nevidna roka stisnila za grlo. Bilo mu je, kakor da je on kriv Oranine otožnosti...

"Najbrž je poročena?" je vprašal po ovinkih.

"Poročena? Kaj še! Niti ne misli na to, tako mi je vsaj zadnjič povedala debela Marjeta, ki hodi v grad pomagat. Sin bogatega Dumoustierja se že dolgo suka okrog nje... Saj veste, bogatija na bogatijo. Vsako nedeljo čakamo na oklica."

"Ali govore, da bo kmalu poroka?" je

vznemirjeno vprašal Moreno in za spoznanje prebledel.

"Prej ali slej bodo že kaj skuhal. Grajsko gospodično in Dumoustierjevega sina so skupaj vzgajali. Prijatelja sta že od otroških let. Oče Cadreron bi bil zelo zadovoljen s takšnim zetom — vedeti morate namreč, da so Dumoustierjevi zelo bogati, vse bolj kakor Le Cadreronovi. Baj se pa mala gospodična na vse kriplje upira tej poroki. Saj veste, točnega nihče ne ve. Ljudje pa vseeno jezike brusijo."

V Mornovih očeh je čudno zagorelo. Na lepem je začutil, kako mu je val ljubosumnja zalil srce. Ali ne brusijo jezikov ob njej, ki je njegova žena, samo njegova?

"Morda ima prav, da se noče poročiti," je zamrmral kakor sam pri sebi.

Nehote je stisnil pesti. Vročične misli so se mu podile po možganih. Na lepem se je zavedel, da bi se mu utegnila mala Orana njegova ljubka žena, za zmerom izmuzniti. Ali bi bila okoliščina, da nosi njegovo ime, dovolj prepričevalna zanj in za njegove starše?

Tudi razlika v premoženju bi igrala tehtno vlogo. Ona bogata, on tako rekoč brez premoženja. Reven človek je dosti bolj ranljiv kakor bogat.

Toda on, Moreno, se ne bo dal ugnati v kozji rog.

"Oh, nikar naj si ne domišljujejo, da jo bodo prodali kakšnemu drugemu. Nikoli, nikoli se ji ne bom odpovedal!" si je strastno prigovarjal.

Ob tej misli mu je kri pričela hitreje plati po žilah. Starček ga je začudeno opazoval.

"Da, morda ima res prav, da se ne mara poročiti, naša mala gospodična," je naposled dejal, ponavljajoč njegove besede. Menda se mu je zdelo, da bi bilo pač najbolje, če bi se mladi tujec spet pomiril. Sicer ni mogel razumeti njegove prikrite jeze, toda zviti, kakor vsi kmetje, je razumel, da bo najbolje obrniti pogovor na manj perečo snov. Zato se je na lepem široko zasmejal, prostodušno in veselo na ves glas:

"Današnji zakoni niso počenega groša vredni, ali ne? Čisto prav se mi zdi, če se takšno premožno dekle, kakor je gospodična Le Cadreronova, brani, meni nič tebi nič obesiti si vrv okrog vratu... Današnji mladi moški so kaj hitro pripravljene za nekaj beličev zaigrati ljubezensko komedijo... Po poroki pridejo pa z barvo na dan."

"To je pa res," je raztreseno dejal Moreno. "Današnji zakoni so pogosto res zelo čudni. Kaj pa, ali ni na prodaj ta vaš grad?" je nato vprašal z izpremenjenim glasom.

"Na prodaj? Bog ne daj! Le zakaj bi stari gospod grad prodajal? Saj imajo hčer, ona bo dedovala."

"A tako," je na videz obžalujoče dejal Moreno, "potem se bom moral pač kam drugam obrniti."

"Ali bi radi grad kupili?" je začudeno vprašal kmetič, kajti tako čudnega tujca še živ dan ni srečal.

"Neki moj sorodnik bi rad kupil kakšno veleposestvo v Touraini, pa je mene poslal na ogled. No, če ni na prodaj, bomo pa kaj drugega poiskali."

"Tisto pa, da. Na Francoskem je zmerom dovolj gradičev na prodaj..."

Videč, da mlademu tujcu ni več do razgovora, se je kmetič poslovil in vrnil k svojemu vozičku.

"Končati moram delo, preden se vreme ne obrne," je zaupno dejal. "Stavim, da se bo še drevi pooblačilo..."

"To bi bilo pa res škoda," je vljudno dejal Moreno.

In ko se je spomnil, da je prav on starčka zamudil pri delu, je še zaklical za njim:

(Dalje prih.)

BOGATA VDOVA UBITA

Hollywood. — V razkošnem stanovanju so našli na tleh umorjeno bogato vdovo Mrs. Stella Blauvelt, 64, ki je prišla sem pred dobrim letom dni. Morilec ji je zadržal vrat z žično vrstico od električne svetilke. Po sobi je bilo vse razmetano; vrednostni papirji za \$40,000 so ležali na okrog. Praviijo, da so izginili razni demantni pristani. Žena je morala ravno priti iz trgovine, ko jo je presenetil ropar, ker je bilo razmetano okrog nje tudi razno grocarijsko blago. Sodijo, da je morala biti 24 ur mrtva, predno so jo našli. Policija išče zločinca.

SPET SO JIH UJELI

Salt Lake City. — Te dni jo je iz Wendover vojnega letal-

skega oporišča popihajo šest vojni ujetnikov, ki so užugali svoje stražnike, vzeli s seboj enega M. P. za talca in prisilili nekega voznika, da jih je na svojem traku peljal čez Bonneville solne planjave. Pri Knolls, Utah, so voznika vrgli iz truka. Ko je neki letalec iz višine zapazil truk z ubežniki, je vojaška policija zastražila vse ceste. Ubežniki so bili oboroženi, toda ko jih je prva straža ustavila, so začeli bežati po polju. Seveda so vseh šest takoj ujeli.

FUR FINISHERS WANTED

at 5124 W. Madison St., Chicago, Ill.
MR. SOL. A. SILVEY

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 51. leto.
Članstvo: 39,150 Premoženje: \$5,500,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 128.43%

Če hoče dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pošten in nadosolventni podporni organizaciji, KRANJSKO-SLOVENSKE KATOLIŠKE JEDNOTE, kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti bolezni in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema moške in ženske od 16. do 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejšo vrsto certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in sirot. Če te nial član ali članica te mogoče in bogate katoliške podporna organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovalnici in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali pa na:

GLAVNI URAD V LASTNEM POSLOPJU

451-353 No. Chicago Street, Joliet, Illinois

PRVI SLOVENSKE POGREBNI ZAVOD V CHICAGO

LOUIS J. ZEFRAK
1941 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois
Phone Canal 4611

NA RAZPOLAGO NOČ IN DAN.

Najboljši avtomobili za pogrebe, krste in šenitovanje. — Mrvaška kapela na razpolago brezplačno. — CENE ZMERNE.

"MOLI ZA MIR"

(Pray for Peace)

Je vrezano na tablici spodaj pod križem, kakor kaže predstojna slika.

Ta križ je narejen iz lepega brezovega lesa. Pod križem stoji mati s dvema otrokoma, kar spominja, da je sama ostala, ker mož je moral v službo domovine. Po mnogih domovih, kjer so odšli sinovi ali očetje v vojno službo, imajo take križe, pred katerim opravljajo molitve ob večerih in drugače.

Križ je visok 7 1/2 inčev in je pripraven za vsako sobo. Križ in spodaj otroci so narejeni iz svetle medenine. Lep spomin in predmet je ta križ za vsako krščansko hišo. Stane s poštnino vred

90 CENTOV

Naročila sprejema

AMERIKANSKI SLOVENEK

1949 W. Cermak Road,

Chicago, 8, Illinois

Joseph Conrad:

NA MORJU

(Dalje)

Tudi naša ladja je bila stara. Imenovala se je "Judea". Čudno ime, kaj ne? Bila je last nekega Vihnerja, Wilcoxa — ali kakor se je že pisal, toda njen lastnik je gospodarsko propadel in umrl že pred dobrimi dvajsetimi leti, zato nas njegovo ime malo zanima. Ladjo so pripeljali za dolgo časa v Shadwell Basin. Lahko si mislite, kakšna je bila. Sama rja, prah in nesnaga; sajasta zgoraj, umazana na palubi. Zdelo se mi je, kakor da sem prišel iz palače v napol podrto kolibo. Imela je kakih štiri sto ton teže, enostaven vijak, lesene kljuke pri vratih, veliko štirikotno krmo in niti trohice medij. Pod njegovim imenom z velikimi črkami na krmi je bila skupina polžastih izrezljaj z odrto pozlato ter nekaj grb z geslom "Vzdržati ali umreti." Dobro se še spominjam, kako mi je to geslo prevzemalo domišljijo. Nekak romantičen nadih je bil v tem, nekaj zaradi česar sem vžljubil to staro plavko — nekaj, kar se je prilegalo moji mladosti!

Odpluli smo iz Londona s pritežjem — pritežjem peska — da bi v neki severni luki naložili premoga za v Bankok. Bankok! Drgetal sem od veselja. Šest let sem bil že na morju, pa sem videl samo Melbourne in Sydney, zelo prijazna kraja, mična kraja po svoje — toda Bankok!

Pod jadri smo se prerili iz Temze, z nekim severnomorskim krmljarjem. Ime mu je bilo Jermyn. Ta človek se je navadno ves božji dan mugal po kuhinji in sušil svoj žepni robček pred pečjo. Kakor je kazalo, ni nikoli spal. Bil je čemer in nakonec nosu se mu je neprestano blestela solza, kakor da je bil nekoč nesrečen, ali da je bil vprav tačas nesrečen, ali pa, da je šele pričakoval nesreče — kratkoma, mož ni mogel biti srečen, razen če je bilo kaj narobe. Bil je nezaupečen do moje mladosti, moje zdrave pameti in moje pomorske vede, pa si je šel za dolžnost, kazati to na stotero malenkostnih načinov. Reči smem, da je imel prav. Zdi se mi, da sem tedaj res kaj malo znal in da ne znam mnogo več niti sedaj; vendarle čutim vse do danes nekakšno mržnjo do tega Jermyna.

Teden dni smo se pehali, potem pa smo zašli v nevihto — zloglasno oktobrsko nevihto pred dva in dvajsetimi leti. Imeli smo vihar, treskanje, sodro, sneg in strašno razburkanost morje. Ladja je bila prelahko natovljena in morate si misliti, kako hudo je bilo, če vam povem, da smo imeli ladijsko oploato razdejano in palubo poplavljenjo. Drugo noč je ladja sesula svoje pritežje proti zavetrnemu uvozu in zaneslo nas je nekam proti Dogger Banku, južno od Londona.

Ni kazalo drugega, ko odti z lopatami pod palubo ter skušati spraviti parnik pokoncu. In tako smo bili v onem ogromnem ladijskem trebuhu, ki je bil teman ko kaka podzemna votlina! lojenice so plaho migotele na brunih, vihar je tulil nad nami in ladja se je pozibavala na boku kakor blazna. Vsi smo bili spodaj: Jermyn, kapitan, prav vsi, in komaj stoječ pokoncu, smo se potili s tistim grobarškim delom ter skušali odmetati z lopatami mokri pesek proti privetru. Kadarkoli se je ladja zagugala, smo mogli v motni razsvetljavi za silo razbrati, kako ljudje med žarim lesketanjem lopat padajo

po tleh. Eden ladijskih učencev (imeli smo dva) se je sprico divjega prizora prestrašeno jokal, kakor da se mu je srce trgalo. Mogli smo ga slišati, kako je ihtel v temno.

Tretji dan se je vihar poleg in naposled nas je prikvatil neki severni vlačilec. Rabili smo vsega skupaj 16 dni, da smo prijadrali od Londona do Tynea! Ko pa smo pripluli v pristanišče, smo že zamudili nakladanje; nato so nas nekam zavlekli in ostali smo tam mesec dni. Gospa Beardova (naš kapitan se je pisal Beard) je prišla med tem iz Colchestera, obiskat svojega starega moža. Stanovala je na palubi. Moštvo je bilo namreč odšlo, in na brodu smo ostali samo častnik, en učenec, pa kuhar — mulat, mešanec dveh polti, ki je odgovarjal na ime Abraham. Gospa Beardova je bila že postarna ženska, obraz ji je bil ves nagubančen in nardel kakor jabolko pozimi, v život pa je bila še kakor kaka mlada delina. Zapazila me je nekoč, ko sem si ravno šival gumb, pa mi je rekla, naj dam njen popravljen svoje srajce. To je zvenelo čisto drugače, nego sem jih bil vajen slišati od kapitanov žena, ki sem jih bil spoznal na palubah krasnih brzoveslač. Ko sem ji prinesel srajce, je dejala: "Pa nogavice? Prepričana sem, da so tudi one potrebne popravila: Johnove — kapitana Bearda — stvari so zdaj v redu. Rada bi še kaj delala." Bog jo blagoslovi to staro ženo! Skrbno je pregledala vse moje opravo, jaz pa sem medtem prvikrat čital knjigo "Sartor Resartus" in Burnabyjevo delo "Ride to Khiva".

Prve knjige nisem dosti razumel, spominjam pa se, da sem se bolj zavzemal za njenega vojaka kakor pa za modrija — pristrastje, ki mi ga je življenje le še bolj utrdilo. Prvi je bil človek, drugi pa bodisi nekaj več — ali pa nekaj manj. No, danes sta oba mrtva; in tudi gospa Beardova je mrtva; mladost, moč, velik duh, globoke misli, velika dela, preprosto srce — vse umrje... Nič za to.

(Dalje prihodnjič)

Vaše molitve

SO ZA
POKOJNE

Vaše cvetlice

SO POSLANE
K POGREBOM
DA TOLAŽIJO ONE,
KI SO ŽIVI.

SOILAX ima vedno v zalogi slovenska trgovina s barvami in šelaznino

MEDEN'S

HARDWARE STORE
1804 W. Cermak Road,
Chicago, Illinois

Kupite si ga še danes in poskusite z njim umivati vaše stene.